

ROZPRAVY

L I S T P R O K Ř E Š Ť A N S K O U D E M O K R A C I I

ROČNÍK III., č. 6-7.
Červen-cervenec 1952
Giugno - luglio 1952

O B S A H :

Emigrantské smetiště a cesta ven

KOMENTÁŘE A POLEMIKY:

Odpověď Janu Batovi

Zalesácká romantika ve XX. století

Jak si to komunističtí Morickové představují

AKTUALITY A POZNÁMKY:

Zalknou se ve vlastní špíně

Katolíci a socialismus

Nadějné mládí

Marxističtí "vědátoři" doma i v exilu

Pomni, emigrante

Spedisce: S. Ghelfand, Casella postale 5071, ROMA - Ostiense, Italia

STAMPA PERIODICA

M i l ý č t e n ě

Víme, že budeš čísti tuto výzvu až naposled, ale přece. Řekneš si "je to zase žebrota" - je a není. Dovolíš nám však, abychom Ti klidně a věcně vyložili věci, jak jsou.

Toto číslo jsme vydali nouzově - je totiž v Římě velké horko - a hlavně nebyly peníze. Všechno je drahé a pošta také nechce rozesílat časopis zadarmo. Jsme jediný časopis, který bojuje pro křesťanskou demokracii a proti komunismu ve všech jeho odrudách doma i v exilu. Jsme také listem, který je nejvíce nenáviděn všemi komunisty a socialisty. Když jej dostanou do rukou, obvykle sezeleňají a vroucně šeptají třesoucími se rty přání, aby toto číslo bylo už poslední. Tu radost jim však neuděláme.

Jsi zaplavován, omamován a otravován povodní socialistických tiskovin, které se zejména v poslední době vyvíjely ve velkém množství. Většinou vycházejí opravdovým tiskem - mají totiž starostlivou kojnou v Bělehradě. My však vycházíme chudě, jen cyklostilované a jen díky obětavosti úzkého kruhu lidí, kteří však trpí povětšinou kapesní tuberkulosou v pokročilém stupni. Chceme nicméně vydávat ROZPRÁVY pravidelně a skutečným tiskem, což je bez Tvé pomoci nemožné. Nežádáme od Tebe, abys poslal 1.000 dolarů, stačí 900. Nemáš-li ani těch 900, pošli třebaš jen jeden dolárek - Zaplatí Pán Bůh za něj! Obvykle posíláme dvě čísla pražské státní bezpečnosti - jsou našimi horlivými čtenáři. Udělej jim radost, ať si počtou tištěné ROZPRÁVY!

Děkujeme Ti předem!

Hedakce a administrace.

HLÍDKA KŘESŤANSKO - DEMOKRATICKÉHO HNUTÍ (KLD) :

Oblast Australie: Změna adresy oblastního vedení KDH:

Jan Kuncíř, 65, Fox Str., St. Albans, Melbourne.

Oblast U.S.A.: Bratři z jednotlivých států obdrží organizační pokyny a smernice u br. Miloše B. Vobořila, který je pověřen organizací a vedením KDH pro oblast Spojených států. Adresa oblastního vedení: Room 4821, Empire State Building, NY 1, NY.

Oblast Velká Británie: Oblastní vedení KDH:

Antonín Baťa, 37 Forest Rd, Fairlop, Essex. Objednávky na ROZPRÁVY přijímá br. Rudolf Klán, Coronation Hostel, Manor Road, Kempston - Hardwich, Beds.

Varujeme! Byli jsme z různých míst upozorněni na to, že jacísi pánové z tábora Vaška (Daněk, Šich, Minařík) rozesílají žebrové dopisy na adresy známých jim čtenářů ROZPRÁV a že se podepisují "Čs.strana lidové -křesťanskodemokratická". Prohlašujeme, že tito pánové nemají nic společného s Křesťanskou demokracií a že se tudíž vydávají podvočně za členy našeho hnutí. Je nám též známo, kdo stojí v pozadí této podvodné akce. Bude-li v ní dále pokračovati, pak nám nezbude než ho jmenovati plným jménem a také zevrubněji osvětliti jeho kolaborantskou a charakterovou podstatu.

ROZPRÁVY, list pro křesťanskou demokracii.

Ročník III., Číslo 6-7, červen - červenec 1952.

Řídí a vydává S. Ghelfand, pod záštitou Křesťansko-demokratického hnutí v Itálii.

Adresa: S. Ghelfand, Cas. Post. 5071, Roma-Ostiense, Italia.

EMIGRANTSKÉ SMETIŠTĚ A CESTA VEN

S. Ghelfand

Před několika týdny vydala bývalá t.zv.Rada ve Washingtoně prohlášení, ve kterém ujišťovala, že se znovu ustavila a že se hodlá "postavit v čelo" atd. Píšeme "bývalá" přesto, že mnozí jsou přesvědčeni o tom, že t.zv.Rada přece existuje: bývalou se t.zv.Rada stala ihned po svém zřízení v únoru 1949. Musíme však i této bývalé t.zv. Radě přiznat značnou zásluhu a to objektivně před národem a emigrací. Tato objektivní zásluha záleží v tom, že dnes již nikdo nepochybuje o politické a mravní nezpůsobilosti lidí, kteří svého času vytvořili bývalou t.zv. Radu a nyní zase vydávají veřejně na jevo svůj úmysl dále se zabývat politické vůdcem. Nikdy totiž ještě nebyl domov a exil tak jednotný ve svém odporu vůči prodejným politickým čachrářům, jejichž činnost v emigraci vzbuzuje oprávněné pochybnosti o tom, proč vůbec šli do exilu a komu vlastně slouží.

Tito političtí dobrodruzi se pochopitelně snaží propůjčiti svému počínání jakýsi právnícký lesk a dovolávají se nejčastěji své "kontinuity" a že byli prý "zvolení" v parlamentních volbách r.1946. Avšak též "kontinuita" by se mohl dovolávat třeba také Čepička nebo Slánský, kdyby se jim bylo podařilo utéci z Československa; ba dokonce jejich "kontinuita" byla by ještě průkaznější nežli "kontinuita" Zenklů a Lettrichů, neboť byly-li parlamentní volby r.1946 tak svobodné a čestné, jak nás i celý světujišťuje bývalá t.zv.Rada, potom byli také Čepičkové a Slánští zvoleni svobodně a čestně 40 procenty českých a slovenských voličů. Svobodné a čestné volby jsou tam, kde volič může skutečně volit mezi stranami, skupinami a osobami, čehož však v r.1946 nebylo. R.1946 mohl volič volit jen mezi několika úředně povolenými politickými stranami, a mohl tudíž jen voliti nejmenší zlo, zejména, připomeneme-li si tehdejší ovzduší retribučního a znárodnovacího teroru, jakož i veřejného kupování duší a hlasů voličstva. Z toho důvodu byly volby v květnu r.1946 jediné pro kočku, jako pro kočku byly i volby v r.1948, kdy se Národní fronta představila na jednotné kandidátce a získala na devadesát procent hlasů.

Než - otázka pravoplatnosti parlamentních voleb z r.1946 není nejdůležitější. Nejdůležitější v této věci je, jakým způsobem naložili pak páni zástupcové lidu se svými mandáty, o nichž snad byli subjektivně přesvědčeni, že jim byly svobodným lidem svěřeny pro jejich nehynoucí zásluhy, a nikoliv v důsledku pucování klik v generálním sekretariátě dotyčné úředně povolené politické partaje. Vždyť tito "svobodně zvolení zástupcové lidu", zejména členové onoho politického Ku-Kux-Klanu, který je dnes mozkiem a srdcem bývalé t.zv.Rady, rovněž svobodně a bez nejmenšího hnutí svědomí odhlasovali či schválili protástavní loupežnické znárodnovací dekréty, zasaňtročili Podkarpatskou Rus sovětům, zavraždili Msgr. Dra J.Tišu, odmítli hospodářskou pomoc Marshallova plánu, radostně a dobrovolně vydali Československo na pospas sovětskému hospodářskému drancování, pak se lehkomyslně a nerozvážně vzdali vlády 20. února 1948 a přenechali dobrovolně pole marxistů, t.j.komunistům a sociálním demokratům, a konečně odhlasovali v parlamentě 10.března 1948 důvěru nové Gottwaldově vládě, která byla sestavena dne 25.února 1948 se zachováním všech parlamentních nálezitostí včetně ustavy a podpisu presidenta republiky. Po politické stránce byly demise 20.února a hlasování 10.března jedinečným historickým příkladem zbabělosti, hlouposti a bezcharakternosti našich "svobodně zvolených" tribunů lidu. Po stránce právnícké znamenaly však naprostý a definitivní zánik všech jejich nároků na politické vedení národa a tudíž i emigrace, aspoň do té doby, pokud by se o jejich zákonodárné a vládní činnosti nevyslovil ustavní soud, případně až do nových zákonodárných voleb.

Kontinuitní nároky bývalé t.zv.Rady mohou proto oklamat jen ty, kteří chtějí být oklamáni, na př. americký spolek National Committee for a Free Europe, ježto cíle jsou neznámé, ba i záhadné. Snad si sami nechtějí nalhávat do kapsy, že na př. šedesát procent slovenských hlasů dra Lettricha znamená něco s nějakou politickou realitu? Je ovšem nepochybné, že se Slováci v Bratislavě, Trnavě i Nitře nesmírně těší na Lettrichův návrat na Slovensko, avšak nikoliv proto, že by ho chtěli znova udělat svým vůdcem, nýbrž spíše jen kvůli tomu, aby ho rychle a

a po zásluze odměnili za jeho blahodárnou veřejnou činnost. Totéž platí o ostatních srdnatých vlastencích z bývalé t.zv. Rady, kteří si ve své naivnosti nebo ve své prohnanosti myslí, že jejich někdejší mandát z r.1946 je vlastně doživotní úpis voličstva do otroctví a podruží politických Děržimordů, a že tedy mohou, mávajíce oním úpisem a veselé brousíce nože, žádati svou libru masa z těla národa.

Bývalá t.zv.Rada, která si před několika týdny vydala vysvědčení o své jsoucnosti, není totožná s bývalou t.zv.Radou, která se ustavila v ungru 1949. Nejde tu jen o osoby, nýbrž i o program a o duchovní napln.

Únorová bývalá t.zv.Rada neměla totiž vůbec žádný program, a její duchovní náplň se vyčerpávala měsíčními příspěvky z pokladny amerického spolku NCFE, jehož cíle byly a jsou neznámé, ba i záhadné. Jsouce si jisti oněmi měsíčními příspěvky, vedoucí únorové bývalé t.zv.Rady s bohorovným klidem mlčeli o svých politických cílech do budoucna. Nikdo pochopitelně nevěřil tomu, že bývalá t.zv.Rada byla zřezena pro boj s komunismem, protože 1) až dosud její čelní členové přijímali, schvalovali a propagovali komunismus (znárodnění atd.) a 2) někteří její čelní členové a spolupracovníci opustili CSR se svolením a uchvalou pražské komunistické vlády. V roce 1949 byl též t.zv. Zahraniční ustav

ještě ve stadiu, kdy usilovně hledal peníze a cesty k definitivnímu ovládnutí emigrace. Ve svých důvěrných oběžnících a memorandech, pokud se dá soudit podle autentických dokumentů, jež máme v ruce, nabídal ZÚ své členy a vedoucí k uchopení moci v tehdejší bývalé t.zv.Radě a k získání největšího množství členů blízkých radním kruhům. To se ZÚ skutečně podařilo, a v tehdejší předsednictvu i výboru bývalé t.zv. Rady měl ZÚ většinu svých členů, kteří však nebyli tenkrát ještě spoutáni tak přísnou kázní jako je tomu dnes. Proto se také mohlo stát, že se členové ZÚ na př.dr.Procházků a dr. Bunžu octli ve skupině t.zvané "sedmnáctky" proti členu ZÚ dru Zenklovi; jenž spolu s jinými členy ZÚ Ripkou, Klínkem, Stránským, atd. vytvořil t.zv. "třináctku". Proč vlastně došlo k rozbití bývalé t.zv.Rady v lednu 1951?

Tato věc měla hluboké a dokonce takmer politické, byť i ne zcela, mravní důvody. Když se totiž v únoru 1949 zřídila bývalá t.zv. Rada ve Washingtoně, byl ještě naživu bývalý pražský velvyslanec USA Mr. Steinhardt, který se v dru Zenklovi z neznámých důvodů vzhlížel. Vzhledem k tomu pak, že Mr. Steinhardt měl velmi značný vliv ve State Departmentu a znal také heslo k pokladně NCFE, bylo přece nad slunce jasnější, že předsedou bývalé t.zv.Rady nemůže být nikdo jiný než právě dr. Petr Zenkl. A tak si dr. Zenkl předsedoval, bývalá t.zv.Rada konala svou obvyklou činnost, t.j. přelévala z prázdného do pustého a pobírala měsíční žold z NCFE. V tom si však někteří jiní volmožové z bývalé t.zv.Rady uvědomili, že předseda bývalé t.zv.ROS je vlastně budoucí prezident ČSR, nemohli ale nic proti Zenklovi podniknout, jelikož byl mocně chráněn Mr. Steinhardtem. V r.1950 však Mr. Steinhardt nagle odošel z tohoto světa, čímž ovšem zanikl původní důvod k předsedování dra Zenkla v bývalé t.zv. Radě, kterýžto ovšem zánik původního důvodu byl zase šikovně využit jiným členem ZÚ Ferd. Peroutkou, jenž mezitím okouzli NCFE a jeho tehdejšího předsedu Mra Jacksna, což pochopitelně založilo důvod k tomu, aby se předsedou bývalé t.zv. ROS a tudíž i budoucím prezidentem ČSR stal pán Ferd. Peroutka. Načež p.Peroutka velmi tklivě mluvil ve výboru bývalé t.zv.Rady o demokracii a humanitních ideálech a mistrovským způsobem podrazil nohy panu Zenklovi. Bývalá t.zv. Rada se pak rowsypala, ale p. Peroutka, ačkoliv hlasoval se "sedmnáctkou" pro nedůvěru p. Zenklovi, se pak už na schůzi a zasedání "sedmnáctky" nedostavil ani jednou, protože, jakožto člověk inteligentní, dobře rozpoznal duševní a ostatní kvality svých spoluhlasevatelů a nechtěl se příliš kompromitovat v očích "třináctky". A tak setrvaly obě skupiny bývalé t.zv. Rady ve stavu chronické duchovní skrčeniny až do poslední doby.

Co se tedy stalo v poslední době?

Předhistorie poslední doby je tato: Koncem r.1949 opustil pan soudruh Bohumil Laušman Československo, načež byl velmi nevlídně přijat jak bývalou t.zv.Radou, tak i vlastními soudruhy ze soc.dem.partaje. Důvod? Za první, byl to další ucházeč o místo v předsednictvu bývalé t.zv.Rady a o měsíční čold 300 amerických dolarů, za druhé byl to nepřijemný konkurent panu soudruhu Václavu Majerovi, protože soudruh Laušman byl a je představa čs.sociální demokracie, býval také ministrem průmyslu a náměstkem Gottwaldovým, zcela tak jako na př.dr.Petr Zenkl. Měl tedy "kontinuitu" jak se říká na beton. Majerovi stoupenci začali však manevrovat a obvinili soudruha Laušmana zcela neprávem ze zrady partajnických zásad. Každý soudný člověk musí ale objektivně přiznat, že Laušman, jakož i celé vedení sociální demokracie čs. zradil, pouze národ, nikoliv však její partaje. Ale nic naplat - soudruh Laušman do Washingtonu nejel, ale jel do Bělehradu, do služeb maršála Tita. A tu počíná "zlatá doba" t.zv.čs zahraničního ústavu v exilu.

Ještě na jaře r.1950 soptila Tribuna, oficiální orgán ZU proti Laušmanovi a v článku "Přicházejí..." prachně dokazovala, že Laušman je kolaborant a zrádce. Avšak již v srpnu 1950 začala Tribuna vycházeti tiskem, proti soudruhovi Laušman učinil vydatné přelévání krve z Bělehradu do střesek v Paříži a v Londýně, kde také vznikl Ústav maršála Tita pod krycím jménem Ústav Edvarda Beneše. Nynějším šefem ZU je soudruh Bohumil Laušman. Ripka=Malý, Smutný=Velký, Maiwald=Marek, Profous=Jaris, dr.Syrovava,Vilím, Bernard, Stránský, dr.Bunža, zakladatel KSČ M.Vaněk, gen.Dastich,Moravec,Kvetko, celé Radio Free Europe v Mnichově, všichni jsou lovtky, které tahá za provaz soudruh Bohumil Laušman. Mnozí se domnívají, že se nyníjší bývalá t.zv.Rada dala dohromady jen pod nátlakem NCPE, jehož cíle jsou jinak takřka neznámé. Je na tom něco pravdy - avšak hlavním režisérem tu byl šéf ZU soudruh Bohumil Laušman. V posledních měsících jezdil Laušman velmi pilně do Paříže a do Rakouska. V Paříži se setkával se svými londýnskými agenty a vyjednával se zástupci Ripky=Malého a předával peníze od maršála Tita. V Rakousku pak vyjednával s komunistickými agenty z Československa, Maďarska a Rumunska. O čem vyjednával?

Soudruh Laušman jménem maršála Tita nabízel ČSR, Maďarsku a Rumunsku vytvoření neutrálního bloku lidových demokracií, nezávislého na Moskvě. Sliboval za to americké tolary a ukončení studené války proti těmto státům. Československým komunistům sliboval zejména: 1) socialismus zůstane, 2) americké tolary, 3) upevnění pražské vlády tím, že se do ní přiberou vedoucí čs.emigrace, jmenoval při tom Zenkla, Ripku, Vilíma, Klímka a sebe.

Je nepocítné, že tyto Laušmanovy návrhy jsou podloženy více méně reálné, jak i když Američané jsou docela ochotní poskytnouti zbraně a tolary Titovu event. neutrálnímu bloku lidovědemokratických t.j.komunistických států. Američané totiž ještě nedorostli do vědomí, že je nutno bojovati nejen proti komunistickému imperialismu, nýbrž hlavně proti komunismu, a že přecházení desítek milionů lidských bytostí na pospas titobanatismu je mravní zločin. Hledají jen bezprostřední užitečnost, a spatřují ji v tom, že snad zneutralisují dnešní datelitní státy a armády pod moskevskou oboedienou. Avšak okamžitá zdánlivá užitečnost není vždy totožná s mravním dobrem, kdežto porušení mravního řádu vždy doprovází, srovn ve svých konečných následcích, také velké materiální zlo - přibýváme si tu jen moskovskou dohodou nebo také ujednání teheránská, alžská a postupimská.

Nicméně na celou tu věc je něco velmi podezřelého: Titův agent soudruh B.Laušman se zachová nikterak jako "agent s tajným posláním". Byl na př. viděn někdy i v Salepurku spolu s významnými čs.komunisty (nikoliv exilovými), v Innspruku ho zase viděli s komunisty rumunskými a maďarskými. V Paříži ho mohl každý vidět spolu s Vilímem a s jinými zástupci ZU a t.zv.Rady. A nejen to, nýbrž i obsah všech těchto jednání je prán takměř do posledního slůvka - pan soudruh Laušman totiž nezachovával ani ty nejprimitivnější zásady konspirace, a jedná a mluví tak, že zjevně vyvstává otázka, zda-li nehraje dvojí hru, on a maršál Tito. A je také svrchovaně zajímavé, že Slánský,

s jehož vídeňskými agenty vyjednával před rokem, je zatčen, že je zatčena také Anna Paukerova, a že na čs.vyslanectví ve Vídni byla nedávno na rozkaz z Moskvy provedena důkladná čistka speciálním oddílem NKVDi- stů z Prahy. Je to dále více než podezřelá okolnost, že - nehledě k neustálému Titovu povyku o soustředování maďarských a rumunských vojsk na hranicích s Jugoslavií - nikdy ještě v dějinách Jugoslaviie nebylo tak mizivého počtu pohraničních incidentů právě na hranicích s Rumunskem a Maďarskem. Je proto docela možné, že také Titův "neutrální blok" je pouze jedním z trumfů Moskvy a že zbraně, jež Američané dodávají Titovi "na zkoušku" jeho eventuální neutralitě, poslouží jako prototyp pro sovětskou válečnou výrobu - viz někdejší americké válečné dodávky Číně.

Řekli jsme výše, že se nynější bývalá t.zv.Rada podstatně liší od někdejší bývalé t.zv.Rady. Nyní přece už má program: socialismus, Košice, vytrváme, neustaneme, věrní zůstaneme. Dnes už není v bývalé t.zv. Radě ani jeden, kdo by nebyl členem ZU, jehož šéfem a dobrodin- cem je soudruh Bohumil Laušman. Dnes mají také vyhlídky na tak tou- žebně očekávaná ministerská křesla třeba spolu s Plojharem, Zapotockým a Čepičkou. Proto i ten spěch s vytvořením nynější bývalé t.zv. Rady. Že se to při tom neobešlo bez domácích tragedií, je na bílé dni. Někte- ří jinak věrní kolaboranti nejsou totiž přijatelní určitým vládním osobám v Praze a tudíž musí přes palubu. Z toho důvodu některé přes- palubu-hozené osoby byly by nyní ochotné dělat opozici Zenklovi a jeho nynější bývalé t.zv. Radě a dokonce se prostřednictvím svých agentů obrátili k nám s nabídkou společného postupu (!)

Řekli jsme také, že někdejší i nynější bývalá t.zv. Rada má značnou objektivní zásluhu před národem a emigrací. Ba co "značnou" - má zásluhu přímo obrovskou! Nyní aspon víme, všichni, že a- i k d o z bývalé t.zv. Rady nemá nejmenšího mravního práva na účast v národním odboji proti komunismu. Mohou ovšem prokázat národu neocenitelnou službu tím, že dobrovolně odejdou z politického kolbiště. Neodejdou-li dobrovolně, budou odstraněni - dříve nebo později. Bude však pro ně osobně lépe, když zmizí po anglicku. Sapiienti sat.

o

Obracíme se nyní k naší emigraci: Vytvořme společné ústředí demokratického odboje! Pamatujme si při tom, že takové společné ústře- dí, jakožto výraz demokratický vůle obrovské většiny emigrace, musí mít svou páteř a svůj minimální program. Socialismus, znárodnění a to zglajchšaltování celého materiálního a duchovního života, to není u nás doma jen teorie neb pouhá otázka budoucí mocenské repartice, nýbrž je to už hrůzná skutečnost všedního života v naší vlasti. Ne- můžeme se proto sjednotit bez předem ujasněného postoje k faktickému stavu věcí u nás doma. Nemůžeme se vrátit domů s tím, abychom ihned v první minutě po osvobození začali občanskou válku. Je proto třeba se dohodnouti už tady v exilu na některých zásadních věcech, abychom pak mohli doma spolupracovat aspon prvních osmactýřicet hodin.

První zásada: ODVŠIVIT DOMOV OD SOCIALISMU ÚČINNĚ A RYCHLE! Tato otázka se ani nemůže státi předmětem budoucích debat, jako se ne- bude debatovat o tom, zda se mají ponechat koncentrační tábory, či ni- koliv. Do demokratického odboje pak patří všichni ti, kdo hodlají zru- šiti existující u nás socialistický systém. Ať nikdo nevypravuje po- hádky o "nebezpečné překotnosti" a pod. Roku 1923 Lenin a X. sjezd bolševické partaje zrušil socialismus v Rusku, a to náhle a bez cere- monií - a země se ihned začala hospodářsky zotavovat! Kdo je pro pone- chání socialismu, t.j. komunismu u nás, nechť si založí svůj vlastní socialistický odboj. K nám demokratům však nepatří!

Druhá zásada: USKUTEČNIT NEJSIRŠÍ SOCIÁLNÍ REFORMY, jejichž účel záleží 1) v zabezpečení pracovních příležitostí pro všechny, 2) v zabezpečení spravedlivé mzdy, 3) v odproletarisování proletariátu.

Třetí zásada: Je naší politickou a mravní povinností PROHLÁSIT, ŽE UZNÁVÁME STÁTNÍ PRÁVO BRATRSKEHO SLOVENSKÉHO NÁRODA. Ti, kdož se opájejí fikcí jednotného čs. národa a čs. jazyka, a zejména hodlají uskutečnit tuto fikci třeba i násilnými prostředky, nepatří do demokratického odboje. Zdůrazňujeme: nevylučujeme nikoho z národa, nýbrž jen z demokratického odboje. Necht si založí třeba svůj vlastní odboj.

Konečně požadujeme od všech těch, kdo hodlají s námi vytvořit společné ústředí demokratického odboje, aby ihned, jasně a otevřeně přiznali právo na svobodné školství vedle školství státního. Toto právo je právo přirozené, tedy nezrušitelné. Přirozené právo se jen nalézá, o něm se nedebatuje. Však také skutečná demokracie nezáleží tolik v hlasovací mašinérii, nýbrž v účinném zajištění lidských práv.

Jsou též jiné body a zásady, které budou společny všem složkám rodícího se ústředí demokratického odboje. Ponechme však vývoj budoucnosti a demokratické diskusi.

POZNÁMKY A POLEMIKY

Odpověď dru Janu A. Baťovi a také trochu korespondentům...

Bohdan Chudoba

Vážený pane Baťo,

přečetl jsem si Váš komentář k mému článku "Jádro úkolu" a dovoluji si poznamenat k němu toto:

1) Domníváte se, že mé rozlišování na "majetek" a "podnik" je hledáním jakési střední cesty mezi encyklikami a socialismem. Troufám si tvrdit, že nikoliv. Především ještě jednou upozornuji na rozdíl mezi předkřesťanským a křesťanským pojetím majetku. Římské právo mluvilo stroze o "uti et abuti" dávajíc tak majiteli možnost třeba i zničit svůj majetek zcela libovolně. Křesťan nesmí zahodit skývu chleba, která by jeho bližnímu byla užitečná. Ale skýva je jen majetek, poněvadž bližní majitelovi nejsou na ní přímo závislí. Továrna je více než majetek, poněvadž určitý počet dělníků, bližních majitelových, na ní přímo závisí. Továrna je podnik, poněvadž, jak jsem napsal ve svém článku, založení podniku je výzvou k společnému rozmnožení držby.

Jsem naopak toho názoru, že celá Vaše následující argumentace je podporou mého tvrzení. Mluvíte mi ze srdce o potřebě podnikatelů a zejména o nutnosti vychovat je. Cím jiným jste je sám vychovával ve Zlíně ne-li tím, že jste jim poskytoval podíl na odpovědnosti? Kdybyste byl držitelem skývy chleba, houslí nebo chalupy, nemohl byste ještě nikomu poskytnout školení v odpovědnosti, poněvadž to vše je jen majetek. Ze jste však - a před Vámi Váš otec a bratr - dovedl vybudovat něco, co dalo chleba desetitisícům občanů chudého Valašska a Slovácka, stalo se tím, že jste místo pouhého majetku budoval podnik. Tož mne laskavě omluvte, zůstanu-li při své logické a věcné distinkci, i když mne proto podezíráte ze socialismu.

Někteří jiní korespondenti mně spíše vyčítali, že jdu dále než učení encyklik, z nichž Quādragesimo annō mluví pouze o vhodnosti uzpůsobení smlouvy pracovní smlouvou společenskou. Nuže, proč ne? Nepatřím k těm katolíkům, kteří si Církev představují jako brigádu cvičící na papežský povel. Biskup Ketteler, František Sušil a Fréderic Ozanam neměli žádných encyklik po ruce - ve skutečnosti Rerum novarum vyrostlo z jejich díla. Není-li víra podnětná, není žádná.

2) "Profesor Chudoba navrhuje" - tak praví Váš komentář - "aby každý podnikatel byl povinen podělit se o polovinu svého podnikového majetku a moci na jeho správě s dělníky dnešními a budoucími." Který profesor Chudoba to, prosím Vás, je? V mém článku nic takového nestojí. Dovolte mi, abych sám trochu citoval z toho, co jsem tam napsal: "V každém podniku zůstane vždycky rozdíl mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. Bylo by přeludem předpokládat, že tyto dvě složky někdy splynou zcela ve svých zájmech... Naším křesťanským úkolem není budovat nějaké vzdušné zámky, v nichž by nebylo rozdílu mezi vedoucím a dělníkem..." Vysloviv důrazně toto všechno, vrátil jsem se jen zcela obecně ke své thési o tom jak nutná je výchova k odpovědnosti a jak nezbytné je pokladat založení podniku za výzvu k společnému rozmnožení držby, a poznamenal jsem, že

nejen zakladatel a ti, kdo dodají kapitál, nýbrž také všichni dělníci se musí státi spolumajiteli podniku. O nějaké polovině tam není ani slova. Kdybych něco takového byl napsal, křížilo by se to dokonale s větami, které jsem právě ocitoval. Je mnoho cest k spolumajitelství: liší se podle druhu podniku a jeho velikosti, a bude-li je jednou zákon předepisovat, bude to musit být zákon velmi široký a také velmi obšírný. Což jste na příklad u Vás ve Zlíně neměli faktické spoluvlastnictví dílen a přímý podíl na jejich výdělku?

3) Donnívám se však, že vím, odkud jste vzal tu "polovinu."

V třetí, zcela oddělené části článku jsem se totiž rozhovořil o tom, jaká bude u nás po osvobození nouze nejen o podnikatele, nýbrž především o kapitál, nutný k tomu, aby se lidem poskytla obživa. Sám ve svém komentáři nluvíte o velmi malém počtu podnikatelů, kteří se vrátí. (Mimo chodem poznamenáno, český časopis Tribuna, vycházející v Paříži, nerespektoval ani Vašeho výslovného poznatku, že podnikatele není možno hledat v táborech, poněvadž cizí vlády po nich přímo pasou, a snaží se statistikou z táborů dokázat, že českých podnikatelů v emigraci vůbec žádných není). Vzápětí jsem upoeornil na nebezpečí vyplývající z toho, že v nepřítomnosti podnikatelů, kteří by mohli znova začít z vlastních prostředků, bude ve velkém množství případů stát stále ještě ovládati podniky a bude je zásobit buď kapitálem vlastním nebo jim bude dodávat kapitál mezinárodní. Vyložil jsem také své obavy, že nebude jiného cizího kapitálu než takového, který půjde rukama veřejné moci. A po všech těch výkladech zakončil jsem slovy: "Pravidlo musí být po každé jedno a totéž: na každých sto akcií zakoupených dodavatelem kapitálu, musí být vydáno sto akcií, které jmenovitě případnou zaměstnancům podniku." To znamená, že počet akcií dělnických bude v rovnováze s počtem akcií držených na příklad statem - a v následujících pěti bodech článku jsem vyložil, proč tuto protiváhu státního kapitalismu pokládám za nutnou a jaké výhody od ní očekávám. Nikde tu nebyla řeč o akciích držených podnikatelem, ani o nějakém početním jejich poměru k akciím ostatním. Jestliže za právě ocitovanou větou následovala v závorce věta začínající slovy: "Je-li jich (zaměstnanců podniku) více než 50 procent akcií...", rád se přiznávám, jak jsem to učinil již v našem ústním rozhovoru k stylistické slabíně, ale nebylo tím myšleno nic jiného než padesát procent ze souhrnu akcií patřících veřejnému dodavateli kapitálu a dělníkům dohromady. Nemějte mi však za zlé, jestliže si ještě i dnes myslím, že kdo můj článek pozorně opravdu četl, nemohl o tuto jedinou špatně stylisovanou poznámku nikterak zapomnout. A zejména si myslím, že jsem si pro ní nezasloužil charakteristiky "vlaku vyšinutého z kolejí logiky."

4) Místo tohoto nezaslouženého výpadu byl bych od Vás čekal polemiku proti místu, kde v mé stati jde o skutečnou slabinu, nikoliv o slohové zapomnutí. Dovolím si stručně vyložit, o čem jde. Předpokládejme optimisticky, že bude určitý druh a počet podnikatelů, kteří na tom budou kapitálově tak, že na příklad z 500 akcií budou musit státu odprodat jen 100 (a tedy dalších sto dělnictvu). Ale co ti ostatní? Vy sám na příklad jako první podmínku pro stvoření situace příhodné pro nové podnikání vyslovujete požadavek: uspokojit ty staré okradené. Kolik však bude takových, kteří ze svého podniku najdou sotva čtyři holé zdi, nebo takových, kteří místo výroby šátků najdou dílnu na rozbušky do dělových nabojů? Nejtěžším hospodářským úkolem bude přebudovat výrobu pro vraždení znovu na výrobu pro život. Nedělám si žádných ilusí o tom, že by ono uspokojení nebo odškodnění bylo ve formě darů. Kdo by je daroval? Vysílené obyvatelstvo našeho státu? Pohádková Amerika, která v té době bude ještě mnohem méně pohádková než je dnes? Závěr úvahy pro mne je jeden: že bude velmi velký počet těch podnikatelů, kteří budou moci býti jen manažery. I na ty jsem nyslil, když jsem formuloval požadavek, aby takové podniky byly podniky akciovými a aby dělnictvo podniku drželo stejný počet akcií, jaký bude držet stát. Jsem si jist tím, že takové dělnictvo bude nejlepším spojencem svědomitého a odpovědného manažera proti svévoli státu. Ale to manažerství není přece naším ideálem. Chceme návrat k plné odpovědnosti. Jak ho však dosáhnout? Povinnou odměnou úspěšného manažera novými podíly na podniku? Či jinou cestou? Na tuto palčivou otázku jsem v článku nesáhl. A přece je třeba se jí obírat. Podstata dobré politiky spočívá v myšlení dopředu. A to je jeden z nejdůležitějších úkolů.

Zálesácká romantika ve XX.století

Dr.Jan A.Baťa

Dotaz Rozprav: "Mohli byste nám napsat, jakým způsobem jste provedli kolonizaci Mariapolis ?

Mariapolis vyrostlo myšlenkou využití co nejúčelněji půdy, kterou jsem získal ve velkých rozlohách na počátku války ve státě Sao Paulo v Brazílii.

Tento prostor se nalézal na půl cesty mezi dvěma železnicemi, na prudké řece Rio de Peixe (Rybná řeka), rozloha pralesa obnášela 12.000 hektarů. Ze středu tohoto pozemku je 35 km na sever ku draze Paulista, 45 km do Indiany nebo Presidente Prudente na jih.

Problém tedy začínal tím, abychom "otevřeli" cestu, jež by protínala pozenek mezi oběma železnicemi, umožnili tak přístup jednotlivým kolonistům a zajistili jejich spojení se světem. Další problém bylo překlenouti mostem Rybnou řeku, širokou asi 40 m.

Prorazití cestu vyžadovalo nákladů, které by žádný jednotlivý kolonista nemohl vynaložit. To bylo úkolem mé společnosti. Musili jsme na to prodat 2.000 volů ze stáda asi 6.000 kusů, koupiti traktory a třetí tlupu zkušených zálesáků, nejenom zvyklých na život v pralesě, ba jím přímo nadšených. Tlupa pozůstávala asi z 30 mužů, vyzbrojených sekerou, mečem (foica), faconem (dlouhým nožem), pistolí i karabinou, stejně jako motýkou a lopatou a hlavně zvyklých na vlhké horko pralesa, kde obtěžování muškami, komáry, bzučáky, mravenci, jedovatými hady a pavouky pracovali a nedbali nepohodlí v době odpočinku.

Vůdcem tlupy byl ustanoven tvrdý donský kozák Železniak, technickým vůdcem Madar Torok. V mužstvu byli Portugalci, Indiáni, černoši, Italové, Slovák, několik Poláků a asi třetina Brasilců. Černý Iraci byl kuchařem tlupy.

Během stavby cesty, jež pomocí traktora trvala sotva dva týdny, tlupa bydlela skorem každý den v jiném táboře pod stany, vypůjčenými od oblastní policie.

Když dospěli až k Rybné řece, vystavěli z bambusu chaty, kryté travinou zvanou "sapé", jež podložili základní krytinou listů z palm a divokých banánovníků. Lože si upravili z bambusu a vystlali jemnými travinami, se závěsným závojem - sítí proti komárům a moskytům.

Dobří chlapi, i když sotva dva z nich se směli objevit v dosahu policie aniž se vystavovali nebezpečí zatčení. Ale kdykoliv jsem byl mezi nimi, cítil jsem se bezpečněji nežli třeba na Broadway. Stateční, odvážní, pracovití průkopníci, kteří milovali právě to: život zajímavý, silný, byť i nebezpečný.

Traktory vedené Rakušanem Felixem se vrátily do Indiany. Tlupa se jala porážet stromy, osekávat větve, otesávat kneny, vrtat díry pro šrouby pro zkrřížení trámů, neboť nebylo ani pomyšlení na to, postavit do divokého proudu řeky nosnou "bárku" - muselo se to provést v jednom oblouku s břehu na břeh.

Stavba mostu trvala asi 10 měsíců. Během té doby dvakrát je povodně úplně odřízly od světa na jejich ostrůvku u řeky kilometrovými záplavami, které nebylo možno přeplavat. Při tom cesty rozmččené dešti znemožňovaly proniknout k nim zásobovacími štafetami, takže když se posléze nejdůležitější z českých instruktorů Josef Kielko dostal k nim i se zásobami na indiánském člunu, vypáleném z kmene stromu, byli už sesláblí hladem a rozvzteklí svou bezmocností proti přírodním živlům.

Ale v roce 1943 most přeceň už stál a když starostové okolních osad slavnostně otevírali most, jež vikář vysvětil, chlapi stáli na mostě špalírem. Následujícího dne hrnuly se už po mostě traktory a tlupa pionýrů, aby pokračovali v "otvírání cest" směrem na sever.

S nimi a s další tlupou ponocníků nastupovali zeměměřiči - bývalý polský plukovník Zeleniewski a bývalý ruský kapitán Okulov, jejichž úkolem bylo rozměřiti zemi na jednotlivé usedlosti tak, aby každý pozenek zasahoval k řece nebo k potoku a měl tedy "svoji vodu". Většina pozenků byla asi v rozloze 15-20 hektarů. Třetí skupina zeměměřičů vedená Švýcarem Kuenzlinem, rozměřovala vlastní město, jež mělo sloužit na počest mé choti Marie - Mariapolis.

Jedním z prvních osadníků nového města byl bývalý poručík čs. armády Slovák S., který měl na starost správu celé kolonisace.

Ke slavnostnímu otevření mostu přišlo kolem 2.000 lidí na koni, nákladních autech, karosách, motorovými čluny a pešky. Skorem každý z příchozích obhlížel, kde si o n koupí s v ů j pozemek, jakmile to bude rozměřeno a tak kolonisátor S. a jeho pomocníci měli co dělati, aby si stačili toho dne zaznamenat na letecky pořízené mapě všechny zájemce, aby je mohli pozvat k prohlídce a dojednání, jakmile pozemky budou rozměřeny.

Rozměřování v pralese není lehká věc - Ve všech směrech podle kompasu bylo třeba nejprve otevřít rovné stezky, jež umožňovaly přehlédnout zvrásněný terén, odhalit potoky a řeky, kde se doposud považovaly tříprsté anty (tapíři), kde se pávím krokem procházeli vznešení "praporečníci" (mravenecníci zvaní "tamandaré"), kde s kvikotem pobíhala bahenní prasátka vyděšena největšími dravci světa - lidmi, zatím co nad tím vším polotovali modří, rudí a žlutí papoušci, černí a žlutí tukani a po způsobu našich vrabců pletli se všude do cesty stejné neodbyt- ní a všeteční žlutí kanárci. Avšak pochybuju, že by některý z měřičů si jich vůbec jenom povšiml. Příliš tomu uvykli. Jenom když ptáci zmlkli, stali se i oni v tichu opatrnějšími, protože to bylo znamením, že cosi odkudsi hrozí. Kromě divokého kance "queixady" však nebylo nic, co by je vyhnalo na strom, ať si už byla nebo nebyla po ruce karabina, protože skorem na všechno ostatní, od jedovatého hada až po "sucuri", jenž se tam však nikdy neobjevil, stačilo, co právě dělník měl v ruce: motyka, sekera, meč nebo nůž. Jedna rana to vyřídila.

Avšak divoké ananasy, trní se zahnutými "báky trnů zvaných "kočičí dráp" nechávalo na těle neopatrného svědka boláky, stejně jako zalomeny trn kaktusu. I když měli s sebou ustavičné léky proti uštknutí nemusili jich nikdy použít, protože žádný z prvních pracovníků nebyl uštknut jedovatými hady nebo jinou havětí, jež se člověka příšerně - a důvodně bojí.

Kolonisátor, jemuž jsem svěřil vedení kolonisace Mariapolisu zatím se svými pomocníky prokopával jámy, hledaje hlínu pro cihelnu a výrobu tašek na stavby domků. Jinde čistila tlupa tesařů a dřevorubců prales, aby se tam pak postavila parní pila. Traktory vláčely po zatím obeschlých cestách stroje pro pilu a zařízení pro cihelnu. Tlupa "peonů" (nádeníků) čistila zarostlé přirozené pastviny, kde dobytkař zařizoval "retiro" (ohradu) asi pro 500 kusů dobytka, který měl během tří měsíců přijít "po svých" z tisíc kilometrů vzdáleného Matto Grosso.

První chata, postavena ještě z bambusu vyplácaného hlinou, bylo obydlí pro kolonisátora a měřiče, tam byl také umístěn krám životních potřeb a lékárna. Rovněž současně vystavěli pionýři první kapli z mladých stromků, jež useknuty a zaraženy do země, ihned vyrazily nové větve a tak vytvořily těsně vedle sebe žádanou stěnu kapličky. Střechy nebylo zatím třeba, protože asi šest měsíčně ročně skorem ani neskrápne.

Nyní už se začali na Mariapolis tlačit noví osadníci. Přicházely rodiny - nejprve pionýrů, kteří stavěli svá "rancho" a zakoupili si za svojí mzdu první nejlacnější a nejlepší pozemky - ale brzy na to i ostatních kolonistů. Tpravidla přicházely celé rodiny, celý svůj majetek naložený na mezcích a dvoukolých vozech, zaplatily několika roztrhanými bankovkami závdavek na pozemek zatím vyměřený, zřídily si hned během prvního dne své "rancho", usadily se, aby začaly kácet prales a přetvářet jej v pole.

Od června až do září 1944 přibýlo 260 trvalých obyvatel do Mariapolis, kde před rokem nebylo ani živé duše.

V roce 1945 už tu bylo obyvatel	1.050
1946	1.906
1947	2.931
1948	5.540
1949	7.083
1950	8.611

podle toho, jak se který rok dařilo úrodě, mnohdy postihované příliš prudkými dešti, jindy dlouhotrvajícím suchem, jednou dokonce kobyilkami, které byly ale zastavovny zásahem brasílského vojska, nastoupivšího do boje proti tomuto nepříteli země účinnými moderními chemickými prostředky.

V roce 1949 bylo město Mariapolis vyhlášeno distriktem města Adamantina, vzdáleného asi 15 km, které se stvело skoro zároveň s Mariapolisem, mělo však před ním asi 2 roky prvorozenství.

V roce 1945 se začalo vyučovat v první škole se 150 žáky, v roce 1950 už jich bylo 680, kromě asi 130, kteří studují na vyšších školách v okolí.

Dnes má Mariapolis vzhled civilisovaného města: kostel, školu o 12 třídách, kino pro 500 osob, 3 továrny na čištění rýže, 2 továrny na čištění kavy, továrnu na hračky, fotbalový klub, malou nemocnici a smírčí soud s vězením, které po dobu skoro dvou let zůstalo bez hostů, 140 živností, 5 kavaren, hotel, dvě cihelny, společenský klub, elektrárnu a koupaliště, atd.

Mariapolis je denně spojeno s ostatními městy v okolí celkem 5 pravidelnými dopravními spoji v obou směrech a s dvěma spojeními na východ a západ.

Mojí kolonizační společnosti patří pouze už jen menší množství stavebních pozemků ve městě rozděleném do 50 městských bloků. Celý majetek mé společnosti lze odhadnouti asi na 10 milionů cruzeiros, to jest asi na 400.000 amerických dolarů.

Avšak podle mírného odhadu odborníků odhaduje se majetek obyvatel městečka Mariapolisu dnes nejméně na 150 milionů cruzeiros, čili asi na 7,5 milionů dolarů.

Zdrucující většinou to byli lidé, kteří přišli před čtyřmi až sedmi lety do Mariapolisu s několika roztrhanými bankovkami v třesoucích se rukou, aby zaplatili pouhý závdavek na pozemek, který podle kolonizační smlouvy sláceli dalších 5 let.

Bylo mnoho těch osadníků, kteří však už v třetím nebo druhém roce zaplatili celou zbývající částku, protože úroda byla mnohdy tak vydatná, že jim stalo za to zbavit se dluhu ihned a dostati tak do svého bezvýhradného vlastnictví majetek, na němž pracovali. Ze dvou tisíc smluv jež moje společnost s novými kolonisty uzavřela, nedodrželi ji pouze dva: zemřeli a jejich rodiny žádaly rozvázání smlouvy a odstěhovaly se.

Důležité je, že na pozemcích uprostřed brasílské džungle vzniklo město dnes s 12.000 zdravých, vzdělaných, zámožných a spokojených obyvatel, na místě, kde ještě před nedávnem se nacházely jen spousty kvákajících žab a divoké havěti.

Důležitý je také tento průkaz, že je možno v prázdných zemích světa u s a d i t i přebytečné obyvatelstvo Evropy a jiných světadílů a vytvořiti tak z бедných a nemajetných lidí během několika let lidí zámožné a nezávislé, pracující s nadšením n a s v é m.

ooOoo

Jak si to komunističtí Morickové představují...

"Tribuna" (KSČ v exilu) v čísle za březen-květen vylíčila takřka úchvatnými barvami okamžik osvobození vlasti od dnešní vládnoucí lůzy. "Je ráno jednoho krásného dne, nad republikou svítí slunce svobody, zkrátka - prasklo to. V průmyslových závodech vynáší osazenstvo před bránu komunistické funkcionáře a vedoucí. V zápětí schůze osazenstva volí novou závodní radu a také ředitele, jiné vedoucí techniky a úředníky. Část těchto vedoucích je volena z řad dělníků. Ve středních a menších průmyslových závodech se bývalí majitelé domáhají vrácení svých závodů, neb aspoň vedoucího místa. Ve většině případů jsou však vykazováni z továren. Osazenstvo si raději zvolí za vedoucí lidi, které zná a které může také odvolat. "Jinými slovy celá krása onoho krásného dne bude v tom, že místo gottwaldovské komunistické svoloce zasedne do závodů sebránka komunisty Laušmana, který má přec nehynoucí zásluhy v díle úspěšného zničení celého našeho průmyslu a dnes se stará o vyživovací injekce pro členy ZU a exilový komunistický tisk. Můžeme ujistiti Tribunu (KSČ v exilu), že její rudá snění o zachování komunismu u nás po vyhnání gottwaldovských komunistů zůstanou jen sněními. Dělníci totiž nebudou volit ředitele ani vedoucí, protože nejsou majiteli podniků; vrácení majetku se bude provádět ve velké většině případů v nesporném řízení; všechny zločinné dekrety vydané na základě komunistického košického programu budou zrušeny. Zavládne u nás moc práva a spravedlnosti. Budeme kulturním státem a nikoliv obdobou titoistické Jugoslaviie. A ať se již na přístě Tribuna komunistické strany Československa v exilu lícoměrně neuráží, když ji nazýváme jejím pravým jménem.

ooOoo

AKTUALITY A POZNÁMKY

Zalknou se ve vlastní špíně.

Před několika měsíci psal jeden český uprchlík dopis jednomu Američanovi přes American Fund for Czechoslovak Refugees (dr. Tábořský). Žádal onoho Američana o vysvědčení a o affidavit. Onen uprchlík byl totiž svého času zaměstnán v ústavu, kde dotyčný Američan byl ředitelem. Osvědčení - velmi krásné - přišlo takměř obratem pošty a také slib affidavitu. Náš uprchlík mezitím uveřejnil v Rozpravách článek, v němž klidně a věcně kritisoval naše bývalé politické prominenty, nejmenoval při tom nikoho. 2. července t.r. obdržel uprchlík on onoho Američana dopis, z něhož vyjímáme:

"...Byl jsem překvapen tónem a výrazy, které jste použil proti vůdcům čsl. exilu ve svém článku v Rozpravách za březen. Osobně znám a velmi si vážím lidí jako dra Zenkla, sledoval jsem zblízka jeho dlouhé a vyčerpávající snahy zachránit jednotu čsl. exilu v USA. Nemohu se zpronevěřit přátelství k němu tím, že bych podporoval někoho, který na něho tak nespravedlivě útočí jako na 4. stránce Vašich Rozprav. Po delší úvaze jsem se rozhodl, že nemohu si vzít na svědomí pomáhat Vám do Ameriky... Ubezpečuji Vás, že o tomto rozhodnutí jsem se s nikým neradil.

S upřímným pozdravem - podpis."

Tento dopis je dalším potvrzením bezohledné podlosti známé radovské kliky, která se od začátku snažila znemožňovat screening, účast na dárkových akcích a emigraci všem těm, kdož nevyšli v ripkovsko-zenklovské tonině. Sdělujeme však panu braškosoudruhu Zenklovi, panu soudruhu Taborskému a onomu Američanovi neamerického smýšlení a činů, že náš uprchlík přece bude mít affidavit a do USA pojede. Kdyby byl kritisoval v Rozpravách třeba presidenta Trumana nebo generála Eisenhowera, jistě by onoho zenkloameričana nenapadlo odpřít mu z toho důvodu svou pomoc při emigraci. Když však kritisoval naše profesionální politiky - nejmenoval při tom žádného - urazil se pan zenkloameričan za "vůdce čsl. exilu" kterýmžto označením uráží zase nás emigranty.

Pani zenkloameričané si patrně neuvědomují, že právě Zenklové, Ferienčukové a ostatní komunističtí kolaboranti nepatří do USA, protože propagují komunistický košický program a komunistické loupeže soukromého majetku, což je v rozporu s americkým pojetím života. Mají při tom plná ústa demokracie, svobodné diskuse, a humanitních ideálů. Příznačné při tom všem je, že se pan braškosoudruh Zenkl a jeho pappenheimští neomylně poznali v článku našeho uprchlíka - zrcadlo přece nemůže za to, když obličej je křivý.

Míra hanebnosti napáchaných profesionálním gangem washingtonských osvoboditelů na naší emigraci pomalu dostupuje svého vrcholu. Nedávno se na podnět a příkaz t. zv. Rady začalo zakládati jakési "Sdružení čs. uprchlíků v Německu" které má být důkazem, že se kolem laušmanských agentů se sídlem ve Washingtoně "sjednotil celý čs. exil". Viděli jsme "Provolání" onoho "Sdružení" - je to vyložený podvod: jakási "Svaz bývalých politických vězňů" t. j. člen ZU Ferdinand Peroutka a člen ZU a agent Titův Jaroslav Profous plus razítko, pak je tam jakási čs. strana lidová v Německu, neboli Strakošova 4 členná skupina tříkrálových zpěváků v táboře Valka, a celá řada jiných neexistujících organizací. Náborová akce se prováděla z prostředků American Fundu (člen ZU Tábořský), jimiž si verboři kupovali, co nemohli získati sliby. Původně byl hlavou "Sdružení" člen ZU major Brunner, který však brzy zmizel do Anglie, a to z důvodů jaksi nejasných. Dnes je předsedou "Sdružení" člen ZU dr. Kvetko, kdežto duší jeho jsou členové ZU - zaměstnanci RFE v Mnichově. Při provádění náboru členstva se dělala hnusná domagogie, kupovaly se duše a vyčerpaly se tím všechny prostředky American Fundu (člen ZU Tábořský). Člen ZU Zikmund si na účet American Fundu (člen ZU Tábořský) vyjel na 14 denní agitační cestu až do Hamburku, Brém a Hannoveru; za podpisy na přihlášky do "Sdružení" rozdával nové obleky a 20 marek (DM). Aby měla naše emigrace a také příslušná cizí místa jasný pojem, jak se prováděl nábor členů do "Sdružení" uveřejňujeme tento doklad:

"Committee of Czechoslovak Patients, Sanatorium, Gauting.

Oběžník 28.4.1952.

Informuji tímto všechny členy našeho komitě, že bylo založeno Sdružení čsl. uprchlíků v Německu. Žádám, aby si všichni pečlivě přečetli přiložené Zprávy a vyplnili okamžitě přiložené přihlášky, abych je mohl ihned odeslati.

Byl jsem upozorněn p. mjr. Brunnerem a také tímto upozorňuji všechny, že ti, kteří nebudou členy Sdružení nebudou mítí nárok na jakoukoliv podporu, ať je to již finanční nebo jiná, od našich exilových organizací a American Fund for Czechoslovak Refugees. Samozřejmě, nikdo není nucen do nově založeného Sdružení vstoupiti.

Žádám, aby dotyčné přihlášky byly vyplněny ihned, inkoustem a hůlkovým písmem.

Kulaté razítko Jan Penčík, t.č. předseda."

Komentáře jsou zbytečné. Jsme ochotni příslušné dokumenty dáti kdykoliv k dispozici povoláním americkým činitelům.

Katolíci a socialismus.

Někteří naši bývalí političtí prominenti katolického náboženství se snaží ospravedlniti své přisluhování socialistům a nekomunistům... svým katolickým náboženstvím. Mluví a píší o tom, že prý aj encykliky papežů, zejména prý Quadragesimo anno - souhlasí se zásadou znárodnění klíčového průmyslu a volkých podniků, a že prý to jediné, co dělí socialisty od katolíků, je pouze postoj k náboženství, jinak že prý sociální usilí a cíle mají všichni takměř stejné.

Nemáme po ruce českého vydání encykliky papeže Pia XI. "Quadragesimo anno". Ostatně ani neexistuje český oficiální překlad této encykliky. Směrodatným pramenem je vždy pouze latinsky originál papežských okružních listů a jejich úřední italský překlad publikovaný v "Osservatore Romano".

Výše zmínění politici nemají práva vydávati své sociálkolaborantské záliby za stanovisko katolické sociální nauky, protože o tom, co je katolické a co není, rozhodují papežové a ne lidové socialisty. A abychom učinili jednou pro vždy jasno v této otázce a aby se paní socialisti nevymlouvali na to, že prý zkresluje smysl papežových slov, budeme citovat přímo oficiální latinský originál "Quadragesimo anno" z roku 1931, vydání Desclée et Socii, Parisiis, Tornaci, Romae.

Lidovėkolaborantské ohoutky postiku katolického náboženství různých národů byly velmi značné již na konci 20-tých let tohoto století. Socialismus se tehdy rozštěpil v tábor komunistický a tábor nekomunistický, někdy i nemarxistický, který se ve svých praktických požadavcích značně přiblížil k thesím křesťanské sociální nauky, čímž byla dána se- lidní základná k vytrvalé kolaboraci tehdejších lidových stran se socialisty. Papež Pius XI. však odsoudil pevnými slovy tuto bezcharakterní kolaboraci za každou cenu, tuto dohodu kvůli dohodě i za cenu zásad. Na str. 31, odstavec 48 čteme: "Iamvero, si ita falsa principia mitigantur et aliqua ratione obliterantur, oritur, seu potius immutatur a quibusdam m- vetur quaestio, num forte etiam christianae veritatis principia aliqua ratione aut mitigari aut temperari possint ita, ut socialismo eatur obviam et media quasi via cum eo conveniatur. Sunt, qui inani spe illiciantur fore, ut hac ratione socialistae ad nos pertrahantur. Vana tamen spes! Qui enim apostoli esse volunt inter socialistas, christianam veritatem plenam atque integram aperte et sincere profiteantur oportet, neque ulla ratione erroribus conniveant. Id imprimis satagant si vere Evangelii praecones esse velint, ut socialistis ostendant eorum postulata, quatenus iusta sint, ex principiis christianae fidei multo validius defendi et ex viribus christianae caritatis multo efficacius provehi." Česky: Jestliže se nesprávné zásady (socialismu, pozn. překl.) takovýmto způsobem zmírňují a téměř zbavují svého významového obsahu, pak ovšem vyvstává otázka, neb- lépe řečeno je nesprávné od některých kruhů předkládána, zda by se snad nedaly totíž také zásady křesťanské pravdy nějakým způsobem zmírnit nebo přizpůsobit natolik, abychom tak vyšli vstříc socialismu a jaksi se sešli s ním na půl cesty. Jsou totíž lidé, kteří se dávají svádět pošetilou nadějí, že takto získají socialisty na naši stranu. Než - marná naděje!

Neboť kdo chce apoštolsky působit mezi socialisty, musí vyznávat křesťanskou pravdu úplnou a neporušenou a to zjevně a upřímně a z žádného důvodu bludům neustupovat. Chtějí-li býti vůbec pravými hlasateli Evangelia, ať se v první řadě snaží o to, aby socialistům ukázali, že jejich požadavky, pokud jsou ovšem spravedlivé, se dají mnohem důrazněji obhájit na základě křesťanské víry a mnohem účinněji uskutečnit pomocí křesťanské lásky.

A na konci stránky 31 a na začátku stránky 32 čteme:

"Sive ut doctrina, sive ut factum historicum, sive ut 'actio' consideretur socialismus, si vere manet socialismus, etiam postquam veritati et iustitiae in his, quae diximus, concessit, componi cum Ecclesiae catholicae dogmatibus non potest: siquidem ipsam societatem fingit a christiana veritate quam maxime alienam." - Česky: Ať už se socialismus posuzuje jako nauka, nebo jako dějinný fakt, anebo ve svém uskutečňování, zůstává-li nadále socialismem, nemůže býti slučitelný s věroučnými články katolické Církve, i kdyby učinil zásadám pravdy a spravedlnosti ony ustupky, jak jsme naznačili: vždyť jeho nauka o společnosti je v naprostém rozporu s křesťanskou pravdou!

Papež Pius XI. pak s klasickou jasností a přesností podává socialistický názor na společnost a končí slovy, která by si paní lidoví kolaboranti měli opakovat aspoň každé ráno a večer: "Socialismus religiosus, socialismus christianus pugnancia dicunt: nemo potest simul catholicus probus esse et veri nominis socialista." Česky: Náboženský socialismus, křesťanský socialismus? Už ta slova si protirečí: nikdo nemůže býti zároveň věrným katolíkem a opravdovým socialistou!

Nyní si ještě ověříme tvrzení lidových kolaborantů, že prý "encykliky uznávají oprávněnost znárodnění klíčového průmyslu". Připomínáme především, že "klíčový průmysl" je výroba surovin. Na str. 31 v odstavci 47 čteme toto: "Etenim certa quaedam bonorum genera rei publicae reservanda merito contenditur, cum tam magnum secum ferant potentatum, quantus privatis hominibus, salva republica, permitti non possit." Česky: Je zajištěna oprávněná snaha vyhradit určité druhy statků veřejné moci, propůjčují-li soukromníkům takovou moc, jakou v zájmu státu nelze připustit."

Je to mluva jasná. Ani ten nejzuvěřivější liberalista nebude dnes obhajovat zásadu, že na př. výroba atomické energie může býti ponechána soukromému podnikání - to by jednoho dne skupina lo bláznů mohla ovládnouti celý svět, nebo že pošta a armáda by měly patřit soukromníkům. Rovněž nikdo nebude popírat, že tam, kde si zájmy obecného blaha žádají výrobní monopol v určitém oboru hospodářství, je lépe, když tento monopol má stát než soukromník. Avšak výroba surovin? Zkušenost přece ukázala, že když stát monopolně vyrábí suroviny, pak jsou drahé, méněcenné, a nejsou vlastně k dostání za žádnou cenu, nemluvě již o tom, že se příděl surovin jednotlivým podnikům stává předmětem nejpustšího politického a hospodářského teroru. Státní vlastnictví a provoz klíčové výroby u nás se staly od r. 1945 nástrojem zničení stavebního průmyslu, průmyslu těžkého i spotřebního, potravinářství, oděvnictví, řemesel, zemědělství, obchodu, celého hospodářského života. Křesťanská sociální nauka nepopírá právo státu na znárodnění výrobního podniku, klade však tyto nezbytné podmínky: 1) spravedlivá náhrada majitelům, 2) zájem obecného blaha t.j. buď naprostá nutnost vyloučení konkurenčního hospodářství v daném případě a nutnost státního monopolu, anebo jistota, že státní podnik bude vyrábět hojněji, lépe, a levněji než soukromý. Katolická nauka však zavrhuje pohnutky socialistické, t.j. že každý soukromý podnikatel je vykořisťovatelem a parazitem společnosti a že lze beze všeho majitele podniku okrást, oloupit, a i zavřít jedině proto, že je podnikatelem. Když však lidoví socochvoští přijali, podepsali a uskutečnili loupežnický program prokomunistické košické vlády v čele s prezidentem Podepisovatelem, ztratili navždy právo mluvit ve jménu katolicismu a ve jménu katolíků. Však také ať si zajedou podívat se do Říma a uslyší na vlastní uši, co si o jejich "katolicismu" myslí povolání činitelů.

Křesťanská demokracie se nikdy nevydávala za hnutí výlučně katolické - nejsme složkou Katolické akce a ve svém politickém programu nejsme podrobeni kontrole a vedení žádné církevní autority. Jsme hnutím především politické a nadkonfesní. Naše politické zásady a akční program jsou vystavěny na základech katolické sociální nauky - protože jiné správné základy prostě neexistují. Dokonce mnozí naši političtí stoupeni

stoupenci jsou lidé jiných vyznání, nebo také i bezvěrci, kteří však souhlasí s tím, že lidskou společnost nelze budovat na jiných základech než na základech křesťanské sociální teologie. Přesto ale, i když jsme hnuti na prvním místě politické a ne náboženské, což je třeba dobře od sebe rozlišovat, nechceme odmítnout kompetentního výkladu Církve katolické v otázkách sociálních a mravních. Církev ústy papežů prohlásila svůj soud o komunismu a o socialismu a o navrhované "synthesi" mezi křesťanstvím a socialismem - náš boj proti komunismu a socialismu přesně odpovídá literě i duchu učení Církve. Pochybili-li jsme v něčem, jsme ochotni napravit svůj omyl a veřejně jej odvolati, bude-li nám nauková chyba vytknuta povolnými činiteli. Popíráme však rozhodně jakékoli oprávnění politických profesionálních chameleonů, kteří říkají, že jsou katolického náboženství, mluvit jménem katolicismu a českých katolíků - nechť si připomenou jen druhé přikázání Boží. A nechť si také nenaříkají nad tím, že naše řeč je někdy tvrdá: nebudeme se mazlíti s těmi, kdo zlovolně odpírají poznání pravdy. -sg-

Nadějně mládí.

Před čtyřmi roky prohlásily Spojené národy Chartu lidských práv. Tato Charta byla přijata jednomyslně, a Rusko nejen neužilo tenkrát svého práva veta, nýbrž tovaríš Vysinský dokonce s líbezným usměvem zvedl svou sovětskou pravici a s ním ovšem také - držte se lidičky - zástupce Československa, ačkoliv se psal 10. prosinec 1948, tedy 10 měsíců po unorovém předání vládní moci komunistům. Charta je ovšem převehlebná, jelikož však v ní nikde nestojí, jakým způsobem budou prohlášena lidská práva zajištěna, mohli pro ni hlasovati docela klidně jak sovětský tak i čs. delegát slavnostním vztyčením své horní okončtiny.

Také jeden marxofašistický plátek vycházející v Dánsku otiskl klidně celou tuto Chartu ve svém posledním čísle, protože to nic nestojí a soudružskou redakci k ničemu nezavazuje. Je jí (soudružské redakci) zřejmě naprosto lhostejné, že v Chartě stojí doslova (viz čl. 17, par. 1a2) "Každý člověk má sám nebo ve společnosti s jinými právo na majetek. Nikdo nesmí býti svévolně o majetek okraden." Ale zároveň v téže čísle zmíněného marxofašistického plátku stojí v článku "Návrat" černě na bílém, že státem ukradené výrobní prostředky, rokem 1945 počínaje až do dnes už nebudou vráceny jejich zákonitým majitelům, neboť "v těch už budeme rozhodovat my, my všichni, budou už patřiti celému národu" - dnes totiž také patří "národu", jenomže ten "národ" je reprezentován Gottwaldem, po návratu má býti "národ" zřejmě reprezentován Lausmanem a důchodci ZU v exilu včetně oné soudružské redakce. Marxofašismus jako marxofašismus, neboli prašť jako uhoď!

A že se na ostatních stránkách téhož marxofašistického plátku, který je je ním ze suplujičích a jaksi vedlejších orgánů Zahraničního ustavu (šéf B. Laušman, vrchní velitel maršál Tito), stále přežvykuje "humanita" a "Masarykova demokracie", je pouze známá mlhová clona, která má zahaliti skutečnou komunistickou podstatu oné tiskoviny řízené soudružským kolegiem mladých prý českých marxat.

V téže marxofašistickém plátku čteme - "Ve Španělsku se konal v červnu v Barceloně eucharistický kongres, který vlastně vyústil v mezinárodní demonstraci katolicismu pro Francovo Španělsko. Papež Pius XII. zaslal Francovi děkovný telegram za uspořádání kongresu."

Komunistická a marxofašistická podstata orgánu mladých českých marxat se projevila v těchto třech řádcích naplno: prolhanost, ignorance, myšlenkový podvod. Za první, žádný eucharistický kongres nikdy nemůže vyústit v "demonstraci pro Francovo Španělsko", ani pro jiný stát, neboť vždy vyúsťuje, jak již název kongresu ukazuje, v hold všech národů eucharistickému Kristu. Za druhé, eucharistický kongres v Barceloně nebyl nikterak uspořádán Francem, nýbrž katolickou církevní hierarchií, proto nemohl Svatý Otec Pius XII. poslati Francovi děkovný telegram "za uspořádání kongresu". A za třetí, když už mladá česká marxata v exilu chtějí lhát, zkreslovat a podvádět emigrantskou veřejnost, nechť to činí aspoň vlastními prostředky a nevypůjčují si rozumy z "Mladé Fronty", odkud ona "zpráva" o eucharistickém kongresu v Barceloně byla opsána. To je jen naše přátelská rada. Teď-nic ve zlém, páč a hodně zobu z Bělehradu.

Marxističtí "vědátoři" doma i v exilu.

Projevy komunistického ministra informací Václava Kopeckého byly vždy předzvěstí významných událostí v Československu. Ještě za doby Gottwaldovsko-Zenklovské Národní fronty mluvil V.Kopecký vždy provokativně. Tak na příklad na podzim r.1947 říkal Kopecký otevřeně, že "do půl roku budeministerstvo školství v pokrokových (t.j.komunistických) rukou" - a také bylo. Tehdy též prohlásil, že se protimarxistické smýšlení bude za nedlouho pokládat za velezradu - a také se pokládá. Nedavno však oznámil zřízení jakéhosi sdružení, spolku nebo svazu pro udržování a šíření t.zv. vědeckých názorů - a není nejmenší pochyby, že brzy začne zběsilé štvání bojujících bezbožců proti Bohu a náboženství. Víme všichni velmi dobře, co znamenají v ústech soudruha Kopeckého slova jako "věda" a "vědecký názor světový". Znamenají marxistický materialismus, učení o neexistenci Boha, o věčnosti a nekonečnosti hmoty, o hmotné podstatě člověka a o původu člověka z opio. To je ten "vědecký názor světový" soudruha Kopeckého a také soudruhů exilových, kteří nikterak neskrývají svůj marxisticko-materialistický postoj v otázce náboženství a mravnosti (viz redakční článek ve "Skutečnosti": "Mravnost a vědecký názor světový").

Jenomže nestačí stále skloňovati ve všech pádech "věda", "vědecký" a "nejvědecktější", je třeba také dokázat, že se tvrzení soudruha Kopeckého a soudruhů ze "Skutečnosti" zakládají na bezpečných poznatcích získaných nestranným vědeckým bádáním. Nám totiž nestačí, když se třeba Zahradniční ustav (šéf soudruh B.Laušman, vrchní krmič Tito) usnese většinou svého vedení na tom, že Boha není a že nesmrtelná duše je výmysl pro staré babičky. Chceme důkazy a ne resoluce. V ČSR vědecké důkazy neplatí, tam platí shodružské vládní nařízení o tom, že náboženství odporuje vědě. Kdo s tím nesouhlasí, je velezrádce, nepřítel světového míru a agent anglo-amerických trustů a monopolů.

Zde však na svobodném západě, kde každý pavědecký nesmysl je ihned podroben nemilosrdné kritice, platí jen a jen důkazy. I tážeme se proto oné shodružské redakce, která tak zvané "bojuje" s komunismem tím, že šíří v emigraci marxismus, t.j. komunistickou filosofii, proč se doposud neuráčila odpovědět na naši výzvu, aby vědecky prokázala:

- 1) že není Boha,
- 2) že příroda vznikla sama sebou,
- 3) že život vznikl samočinným vývojem z neoživené hmoty,
- 4) že člověk vznikl vývojem z nižších živočichů.

Opakujeme znovu, že chceme důkazy a nikoliv resoluce ZÚ (vrchní krmič Tito) nebo nějaké Oblastní Rady bezradostných radomilů t.č. v exilu z pověření KSC.

Diskutujte, soudruzi - "demokracie je diskuse" - mluvte, obhajujte svůj "vědecký názor světový", buďte upřímní aspoň tak, jako ti, kdo vás poslali.

Emigrante, pomni, že nejen chlebem živ je člověk!

Křesťanská akademie v Římě vydala nově sv. Evangelia. K tisku znovu připravil a opatřil poznámkami P.Dr.Ondřej M. Petru O.P. Knížka vydaná Křesťanskou akademií na dobrém papíře je vytištěna velmi uhlédným písmem a vejde se pohodlně do kapsy. Cena pouze 1 dolar. Svatá evangelia vydaná Křesťanskou akademií vynikají také pečlivou jazykovou úpravou a mohou býti po této stránce stavěna za vzor moderní češtiny. Každý český uprchlík by si měl opatřiti sv. Evangelia. Adresa: Accademia cristiana, Via della Conciliazione 1, Roma, Italie. Krajané v Americe si mohou knihu objednat v "Tiskárně českých benediktinů, 1637 Allport Street, Chicago, Ill. U.S.A.

ROZPRÁVY - List pro křesťanskou demokracii, Ročník III.č.6-7, dvojčíslo červen - červenec 1952. Řídí a vydává S.Ghelfand, pod záštitou Křesťansko-demokratického hnutí v Itálii. Všechnu korespondenci zasílejte na adresu: S.Ghelfand, Casella Postale 5071, Roma - Ostiense, Italia.